

memo

aan: SAB; de heer S. van der Zon
van: Haico van der Burgt
datum: 9 september 2013
kenmerk: 13019
betreft: **nader onderzoek naar vleermuizen Schurinklaan te Eefde**

aanleiding

Op basis van een door SAB opgestelde quick scan flora en fauna (briefrapport) is geconcludeerd dat, ten behoeve van de kap van een bomenrij aan de Schurinklaan te Eefde, onderzoek noodzakelijk is naar vaste vliegroutes van vleermuizen.

methode

Het inventariseren van flora en fauna gebeurt, indien beschikbaar en toepasbaar, aan de hand van protocollen of 'vaste' inventarisatiemethodes. Deze methodes leiden vaak tot een goed beeld van de te onderzoeken soort of soortgroep in het plangebied. Indien mogelijk wordt dan ook volgens deze breed geaccepteerde onderzoeksmethode(s) geïnventariseerd. Hieronder wordt per soort of soortgroep de onderzoeksmethode(s) weergegeven.

vleermuizen

Het onderzoek is uitgevoerd conform het protocol voor het inventariseren van vleermuizen (afgekort "vleermuizenprotocol") dat is opgesteld door het Netwerk Groene Bureaus en de Zoogdiervereniging VZZ, in overleg met de Dienst Landelijk Gebied en de Gegevensautoriteit Natuur. In het vleermuizenprotocol worden verschillende onderzoeksperioden onderscheiden naar de verschillende functies dat een gebied kan hebben voor vleermuizen. Binnen het plangebied is onderzoek uitgevoerd naar vaste vliegroutes.

Het onderzoek naar vleermuizen vindt plaats met behulp van een batdetector (een apparaat dat ultrasone vleermuisgeluiden omzet in voor het menselijk oor hoorbare geluiden). Met één persoon (uitgerust met een Petterson D240x) is op 17 mei en 17 juli 2013 onderzoek gedaan naar vaste vliegroutes. Het onderzoek heeft plaatsgevonden rond zonsondergang (avondonderzoek).

weersomstandigheden

Onderzoek naar vleermuizen is sterk gebonden aan weersomstandigheden, als het bijvoorbeeld hard waait of de temperatuur te laag is verlaten vleermuizen hun verblijfplaats niet. Hieronder staan de weersomstandigheden ten tijde van het onderzoek.

Datum	Soort onderzoek	Temperatuur	Windkracht	Onderzoeksomstandigheden
17 mei '13	avond	10 °C	2 Bft	optimaal
17 juli '13	avond	20 - 23 °C	windstil	optimaal

weersomstandigheden ten tijde van het onderzoek naar vleermuizen

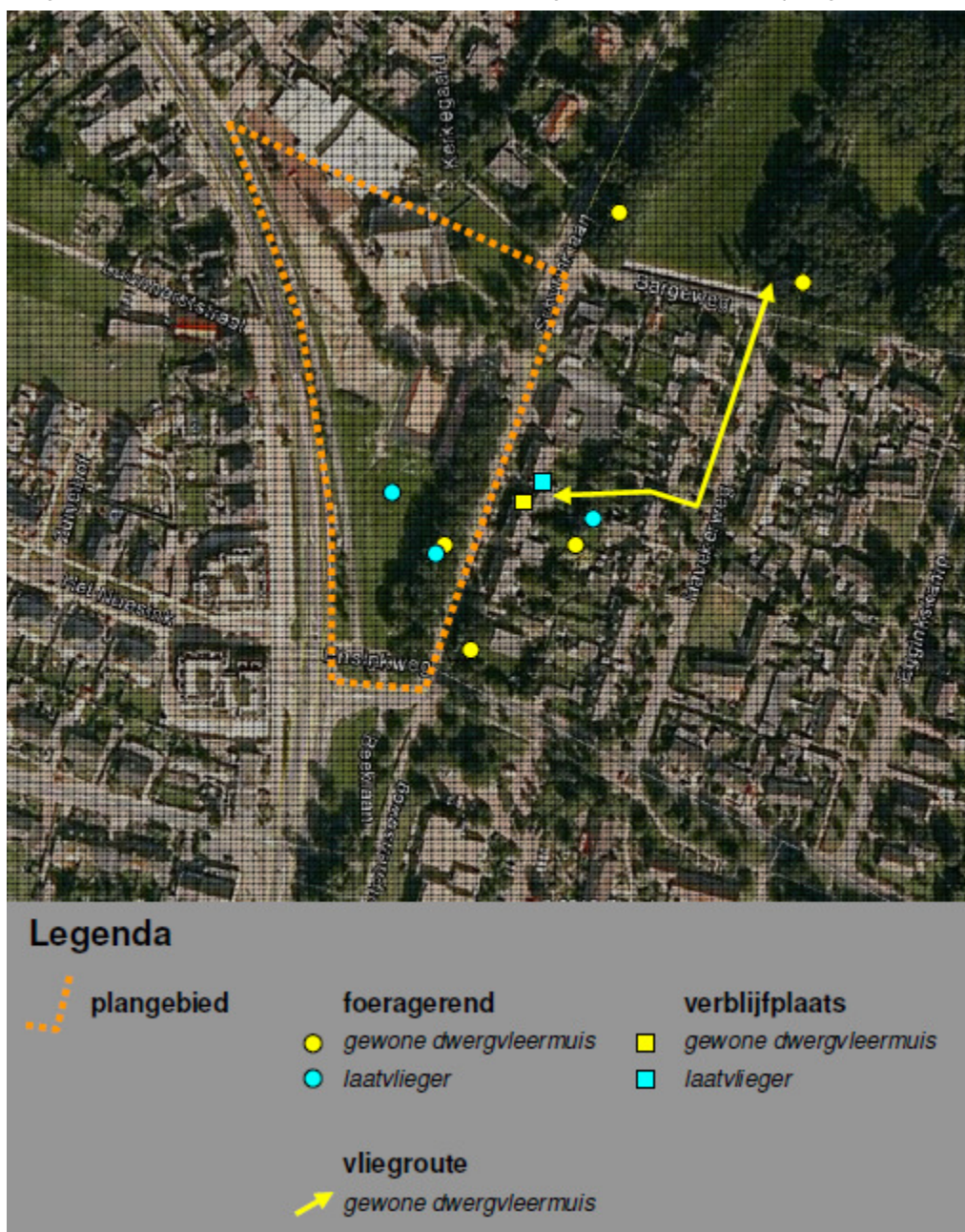

resultaten

Het nader onderzoek aan de Schurinklaan te Eefde heeft het onderstaande resultaat opgeleverd.

vleermuizen

Het nader onderzoek naar vaste vliegroutes van vleermuizen is uitgevoerd op twee avonden; eenmaal tijdens het kraamseizoen en eenmaal na afloop van het kraamseizoen. Gezien de overeenkomsten in de resultaten zijn deze bijeengebracht in één kaart. Het aantal vleermuizen dat gebruik maakt van het plangebied is tekstueel uitgelegd.

afbeelding 1: waarneming van vleermuizen binnen en in de directe omgeving van het plangebied

foerageergedrag & verblijfplaatsen

Tijdens het onderzoek zijn twee vleermuissoorten waargenomen, namelijk gewone dwergvleermuis (*Pipistrellus pipistrellus*) en laatvlieger (*Eptesicus serotinus*). Beide soorten verblijven tegen het plangebied in de woonhuizen aan de Schurinklaan (zie afbeelding 1). Op basis van informatie van de bewoners van deze woningen verblijven de vleermuizen jaarlijks in de woningen en wisselen de vleermuizen tussen de verschillende woningen (van het zelfde typen) in deze straat. De vleermuizen verblijven achter de houten gevelbetimmering en in de nok. Op 17 mei 2013 is een kraamverblijfplaats

van de laatvlieger (10 tot 20 exemplaren) waargenomen en een zomerverblijfplaats (3 tot 5 exemplaren) van de gewone dwergvleermuis. Op 17 juli 2013 zijn geen verblijfplaatsen van vleermuizen waargenomen.

Beide vleermuissoorten foerageren langdurig achter de woningen; de bomenrij aan de voorzijde wordt slechts door enkele exemplaren gebruikt. Het gazon in het plangebied werd op 17 juli 2013, kort na zonsondergang, wel enige tijd gebruikt door 6 - 8 laatvliegers. In de omgeving van het plangebied werden de grote groene tuinen en landgoedachtige structuren ten noordoosten van het plangebied veelvuldig gebruikt als foerageergebied voor vleermuizen.

vaste vliegroutes

In het plangebied zijn geen vaste vliegroutes van vleermuizen vastgesteld. De tegen het plangebied verblijvende soorten gebruiken de tuinen aan de achterzijde en bomenstructuur langs de Havekerweg als vaste vliegroute. Dit werd ook bevestigd door de bewoners van de woningen waarin zich de verblijfplaatsen bevinden.

conclusie

Op basis van het nader onderzoek aan de Schurinklaan te Eefde kan geconcludeerd worden dat het plangebied vooral een functie heeft als foerageergebied. Met name de oude eikenlaan en het aansluitend gelegen gazon worden hiervoor gebruikt. Aangezien deze elementen grotendeels behouden blijven in de beoogde plannen zijn er geen negatieve effecten te verwachten op het foeragegedrag van vleermuizen in het plangebied.

consequenties

In verband met de aanwezige verblijfplaatsen tegen het plangebied is het wel noodzakelijk zoveel mogelijk van de aanwezige oude eikenlaan te behouden en rekening te houden met eventueel aan te brengen verlichting.

De eikenlaan dient in ieder geval behouden te worden tot op de hoogte van de woningen waarin de verblijfplaatsen zijn aangetroffen. Indien dit niet mogelijk is zal door middel van nieuwe aanplant van bomen, bijvoorbeeld aan de oostzijde van de Schurinklaan, een verbinding gemaakt moeten worden met de oude eikenlaan. De functie van de oude eikenlaan als (essentieel) foerageerelement of vliegroute is niet groot/afwezig, maar (mogelijk) heeft de laan wel een afschermende functie (licht, geluid, wind) voor de aanwezige vaste rust- en verblijfplaatsen.

Daarnaast dient de lichtintensiteit in en aansluitend aan het plangebied (nabij verblijfplaatsen) niet toe te nemen ten opzichte van het huidige situatie. Indien dit vanwege de veiligheid, bijvoorbeeld op de nieuwe kruispunten, wel noodzakelijk is, dan dienen passende maatregelen genomen te worden. Hierbij kan gedacht worden aan aangepaste armaturen (meer direct/gericht licht), lagere masten (naar boven afgeschermd) of vleermuisvriendelijke verlichting (amberkleurig licht). Natuurlijk kan ook gekozen worden voor een combinatie van de voorstaande maatregelen; een deskundige op het gebied van vleermuizen kan de gemaakte keuze beoordelen of helpen bij het maken van een keuze.